

# תורה תבלין

שבת קודש פרשת נצבים / וילך

כג' אלול תשס"ב - August 31, 2002

**לכל זמן ועת**.....(Monsey, NY)

הדלקת נרות- 7: 16 \* שקיעה/יום השבת - 7: 32

זמן קריאת שמע/מ"א - 9:03      צאת הכוכבים/מעריב - 8:22

זמן קריאת שמע/גר"א - 9:39      לשיטת רבינו תם - 8:44

\*מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

**הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם וכו' (כט-כח)**

פרש"י וז"ל ואם תאמרו מה בידינו לעשות, אתה מעניש את הרבים על הרהורי היחיד, שנא' "פן יש בכם איש אן אשה וגו' ", ואח"כ כת' "וראו את מכות הארץ ההיא". והלא, אין אדם יודע מטמונתיו של חברו? אין אני מעניש אתכם על הנסתרות שהן לה' אלקינו, והוא יפרע מאותו יחיד, אבל הנגלות לנו ולבנינו לבער הרע מקרבנו. ואם לא נעשה דין בהם יענשו את הרבים עכ"ל.

ומסביר הגמור'ר משה אביגדור עמיאל זצ"ל, במחס' דרכי משה, שמדובר כאן אזהרה לאלה המוני היהודים בארצות הגלות, המסתירים את יהדותם מעיני הזולת. כי היהודים הללו, יש המסתמכים על הכתוב "הנסתרות לה' אלקינו" - דהיינו, שמקיימים את המצות בסתר, ואיש מלבד הקב"ה אינו יודע ומכיר כלל ביהדותם. והלא דרך זו היא מוטעית וא"א לו לאדם להמשיך בדרך זו בהנהגותיו ובעבודתיו, משום שיש לקיים גם את ההמשך של הכתוב - "והנגלות לנו ולבנינו" - שמבואר מזה שלא עלינו להסתיר את יהדותנו, אלא להפגין בעיני העולם, ובפרט בעיני ילדותינו, שאנו מבני אברהם יצחק ויעקב, שתהא גלויה וידועה לבנינו, ואין לנו להתבייש מיחוס גדול כזה. ובדרך זו תישמר התורה באהלי ישראל עד קץ כל הדורות.

**בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא וכו' (לא-ב)**

כתב רש"י באו על פי הגמ' (סוטה יג:) יכול שתשש כחו של משה? ת"ל

**כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחיתון וסרתם מן הדרך וכו' (לא-כט)**

*Moshe Rabbeinu* declares that after his death, *Bnei Yisroel* will surely deviate from the proper path. This, he says, is a matter of course, a קל וחומר: If they were rebellious during his lifetime, how much more so would they be after his death! But what about בחירה - *Free will*? Why is it absolutely logical that *Bnei Yisroel* will surely sin and deviate in the future?

The **Vilna Gaon, R' Eliyohu ZT"l of Vilna**, answers that there are two ways to reprimand a child who has misbehaved: To confront and punish him immediately, thereby rectifying the situation without delay. Or, to let the indiscretion go without reaction and later on make an accounting with the child of all past misdeeds. There is quite a difference though. When reprimanded immediately, the child realizes that his father is displeased with his actions and understands not to do so again. A delayed reaction, however, leaves the child free to err again, and possibly to boldly continue his actions.

This is what *Moshe Rabbeinu* means to say. During Moshe's lifetime, *Hashem* punished the Jewish people for their sins - הַטָּא הַעֵל - *Golden Calf*, Korach and his followers, the spies - in an immediate and direct manner. But after Moshe died, the punishments were meted out only after long intervals. The קל וחומר is thus indeed prophetic. If, when he was very much alive and there was instant punishment, the Jews committed sins, how much more so would they continue to do so after his passing!

**R' Yisroel Salanter ZT"l** would say:

"It is worthwhile to deliver a *shmuess* even if it will help just one person in one minor effort. And more than that: Even if that one person is the one giving the *shmuess*!"

**A Wise Man** once said:

"Always remember you're unique; just like everyone else!"

**R' Eliyahu Lopian ZT"L** would say:

"Chazal tell us that if Moshe had prayed immediately, *Hashem* would have allowed him to enter *Eretz Yisroel*. We learn from this that we should not put off praying when a need arises. We should pray immediately!"

**A SPECIAL MAZEL TOV TO CHAIM ADLER <sup>may</sup> ON THE OCCASION OF  
HIS BAR MITZVA. MAY WE ALL SEE NACHAS FROM HIM**

**For all inquiries and הערות, please call 845-282-9081 or E-mail: [TorahTavlin@aol.com](mailto:TorahTavlin@aol.com)**

